

PEM-PAL - IA COP –

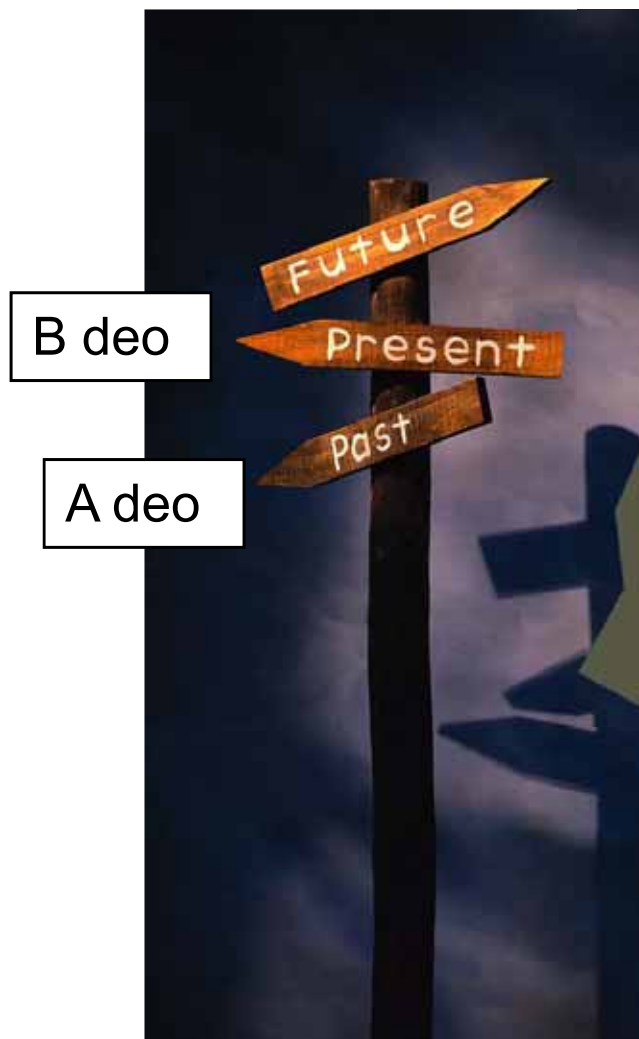
A. deo

Grupa 1. Aktivnosti u delu obuke i sertifikovanja internih revizora

Tomislav Mičetić, Hrvatska
PEM-PAL Plenarna sednica, Jermenija
22. oktobar 2009. godine

“Ako ne razmišljate o budućnosti, ne možete je ni imati.” [Galsworthy, John](#)

Auguste Rodin
– Mislilac

Sadržaj – Deo A

- Vizija i misija (sa druge plenarne sednice)
- Kratka istorija obuka i sertifikovanja – 2006-2009

Svi znamo šta su obuke, ali šta je sertifikovanje?

- “Sertifikovanje” je proces koji ima za cilj verifikovanje da je neki kandidat stekao odgovarajući, potrebni nivo veština, znanja i profesionalnih kapaciteta da može da obavlja određenu funkciju ili ovlašćenje.
- Deo procesa kontrole kvaliteta obavlja telo kojem je to povereno u nadležnost.
- Pod delom procesa kvaliteta obično se podrazumevaju:
 - Kriterijumi na osnovu kojih se nekom telu poverava da ovlašćenje za sertifikovanje.
 - Kriterijumi koji utvrđuju važenje ovih sertifikata i njihovo ažuriranje.

Grupa 1: Obuka i sertifikovanje

Vizija

Interni revizor kao partner rukovodiocu u javnom sektoru.

Misija

izrada i implementacija razvijeni i usklađeni kao opšti plan i program obuke i sertifikovanja internih revizora u javnom sektoru (u svim PEM-PAL zemljama širom sveta).

Prva plenarna sednica

Ljubljana, 12.do 14. decembra 2006.

god

- Začetak ideje o grupi za obuku i sertifikovanje
- Izrađen akcioni plan

Prva plenarna sednica

Akcioni plan za obuku i sertifikovanje (odlomak)

- **1. Program za narednih 12 meseci:**
 - Izrada upitnika za procenu potreba u pogledu obuka (1 je sproveden)
 - Analiza rezultata za izradu programa obuke
 - Razvoj modela koji će odgovoriti na različite potrebe: nivo 1: standardi, statut i sva druga dokumenta potrebna za razumevanje interne revizije; nivo 2: konkretniji proizvodi, npr procena rizika; nivo 3: faza sertifikovanja – npr. Kursevi obuke za polaganje za sertifikat.
- **2. dugoročnija pitanja:**
 - 1. Pitanja sertifikacije
 - Potreba za drugačijim sertifikatima od onih koje izdaje Institut internih revizora, budući da su njihovi procesi sticanja sertifikata skupi i komplikovani.
 - Potreba da se organizuje program sertifikovanja za javni sektor u regionui, koji uzima u obzir različite zakonske okvire u zemljama i obezbeđuje okvir za različite programe.
 - 2. Logistika i finansiranje
 - Potrebno je utvrditi lokaciju
 - Treneri: potrebno je obezbediti sredstva za finaniranje obuke trenera (sponzori, donatori...)

Druga plenarna sednica Kišinjev, jun 2007. godine

Druga plenarna sednica

Kišinjev, jun 2007. godine

Grupa 1 dogovorila se o akcionom planu sa 5 važnih događaja kojim će se ostvariti misija:

1. Analiza postojećih aranžmana za obuku i sertifikovanje, identifikaciju tema koje treba uključiti u generički program obuke i sertifikovanja, razvoj nacrtu generičkog regionalnog plana i programa za javni sektor (urađeno; 1 faza konsultacija).
2. Distribucija i povratne informacije – finalizacija rezultata prvog koraka (urađeno, Istanbul – plenarni sastanak u 2008. godini).
3. Detaljna razrada generičkog plana i programa za obuku i sertifikovanje.
4. Izrada metodologije za sprovođenje programa obuke i sertifikovanja.
5. Razvoj mreže trenera.

Treća plenarna sednica – Istanbul, februar 2008. godine

Ostvarivanje ključnih događaja 1 i 2:

1. Priprema nacрта opšteg regionalnog plana i programa “najboljih praksi” za obuku i sertifikovanje, prilagođenog potrebama internih revizora u javnom sektoru (1. Konsultant Konrad Knedler Report, koji finansira InWEnt)
2. Diskusija o nacrtu izveštaja na Plenarnom sastanku u Istanbulu, međutim vrlo malo povratnih informacija o izveštaju je dobijeno od članova.

1. Konradov izveštaj – rezime postojećih programa obuke i sertifikovanja

1. Osnovne informacije

- 1.1 Broj internih revizora
- 1.2 Broj internih revizora sa formalnim sertifikatima
- 1.3 Procenat sertifikovanih revizora

2. Kriterijumi za interne revizore

- 2.1 Edukacija
- 2.2 Profesionalno iskustvo
- 2.3 Drugi

3. Metode ocenjivanja

- 3.1 evaluatori
- 3.2 usmeni ispit
- 3.3 pitanja sa višestrukim izborom
- 3.4 esejski deo ispita
- 3.5 mentorstvo
- 3.6 priznavanje međunarodnih kvalifikacija

4. Obuke

- 4.1 finansiranje
- 4.2 garancija kvaliteta
- 4.3 nivo satisfakcije
- 4.4 uključivanje profesionalnog tela (neki od ogranaka IIR)
- 4.5 trajanje (u mesecima)
- 4.6 plan obuke

5. Plan obuke

- 5.1 perspektiva međunarodnih praksi (IIR standardi)
- 5.2 Upravljanje učincima i revizija
- 5.3 IT
- 5.4 EU perspektive
- 5.5 Tehnike upravljanja
- 5.6 Računovodstvo
- 5.7 Fokus na javni sektor

6. Aktivnosti posle obuke

- 6.1 kontinuirano profesionalno usavršavanje
- 6.2 buduće usavršavanje

2. Razgovori na sastanku (1/2)

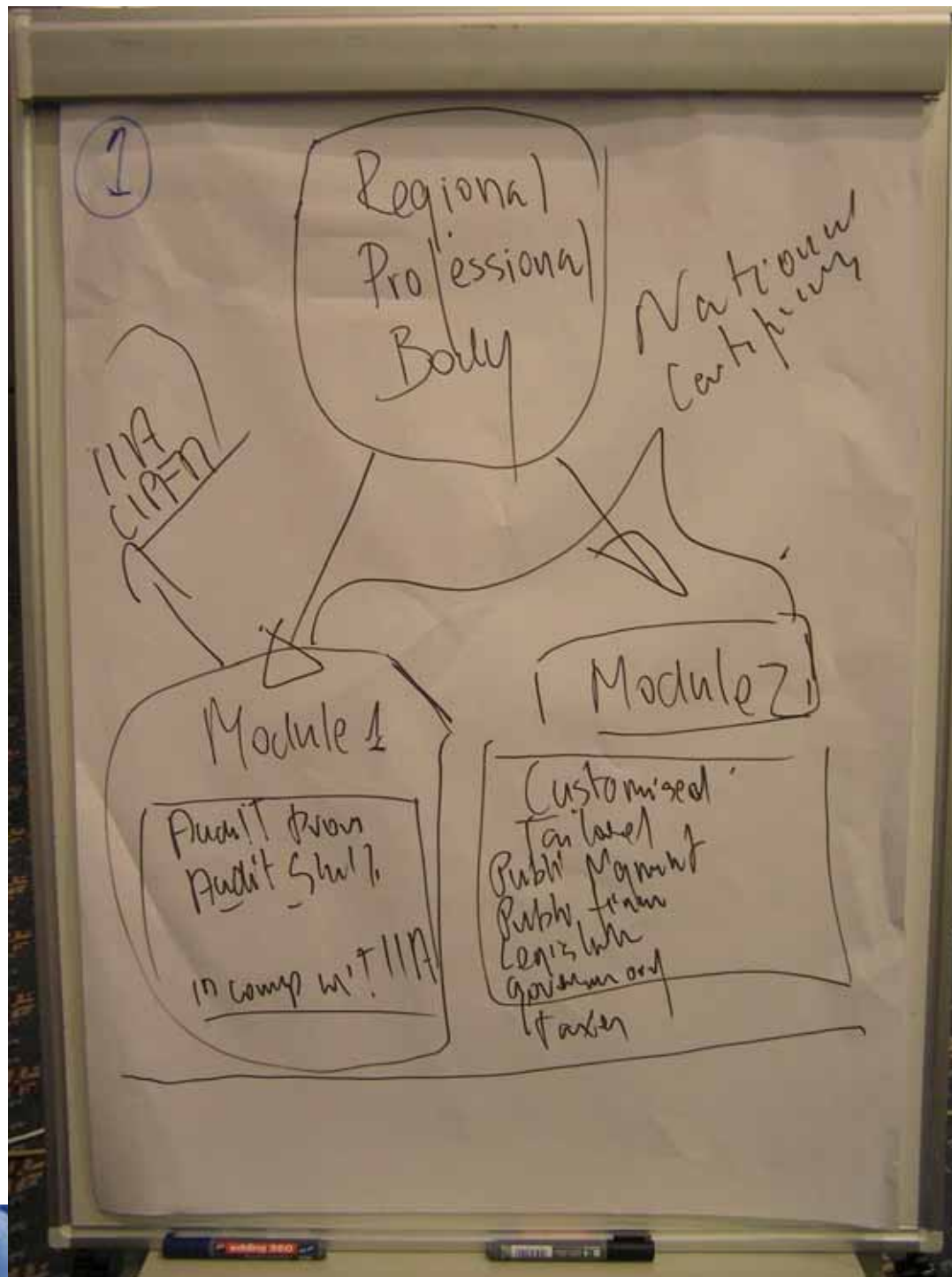
- Trajanje programa obuke i sertifikovanja
 - 12 meseci
- Dobar nivo razumevanja
 - Pravni okvir za internu reviziju
 - Program obuke i sertifikovanja treba da pokrije javni sektor
 - Diploma univerziteta
 - Međunarodna perspektiva

2. Razgovori na sastanku (2/2)

- Nema dogovora:
 - Iskustvo iz interne revizije
 - Troškovi koje snose kandidati
 - Vlada zadužena za CPE
- Otvorena pitanja:
 - Nema formalnog iskustva u javnom sektoru
 - Kriterijumi – sertifikovanje internih revizora – zavisi od tranzicionog perioda
 - Usmeni ispit – NE
 - Esejski deo ispita – DA/NE (budžet i drugi rizici)
 - Mentorstvo – nije preduslov – elementi mentorstva ali ne kao deo obuka - CPE bi trebalo da da odgovor na ovo pitanje
 - Troškovi programa obuke i sertifikovanja su problem – **DA** – početna i zrela faza
 - Obaveze programa obuke i sertifikovanja – dele se među državama i profesionalnim telima (vlad usvaja, delegira program obuke, ne može se mešati u kasnijim fazama)

Beleške sa
radionice u
Istanbulu

-> Zaključci – Ključni problemi su:

- Finansiranje / efikasnost
- Podrška države
- Jezik

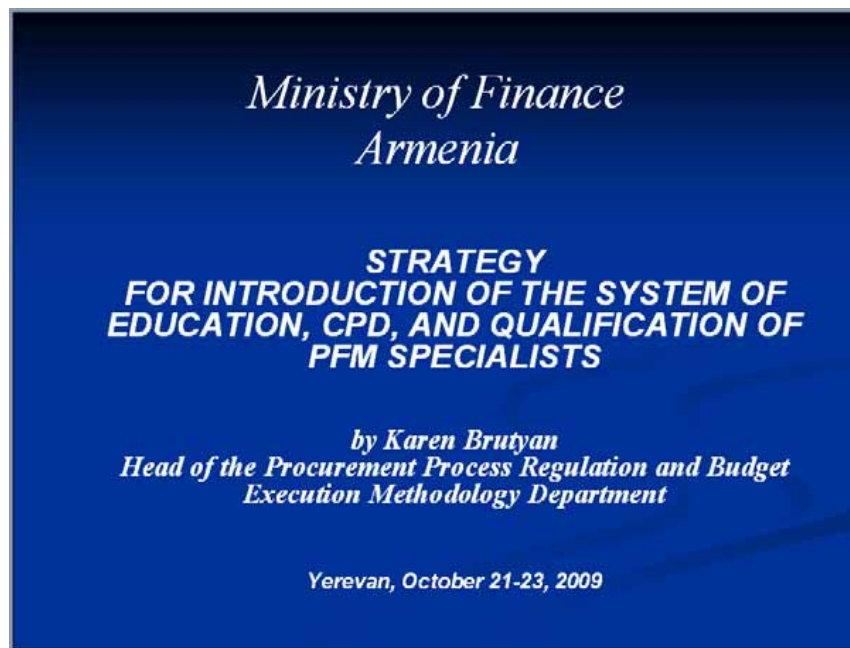

2008 – aktivnosti

- Prikupljanje svih komentara: malo odgovora grupe na konačni izveštaj
- Predlog Instituta internih revizora i CIPFA da pruže podršku grupi za obuku i sertifikovanje u detaljnijoj razradi generičkog okvira
- Izrada preporuka kao osnove za donošenje odluka o modelu koji treba usvojiti i načina na koji će se oblikovati regionalni program obuke i sertifikovanja

(2. Konsultacije: Frederic Checuti, finansiran od strane InWEnt a)

Vreme je za : Obuku i sertifikovanje: Primer Jermenije

Deo B.

IA Obuka i sertifikovanje

**Checuti izveštaj & rezultati upitnika koji su
popunile zemlje učesnice**

Sadržaj B dela

1. Problemi uočeni u drugom izveštaju o “Regionalnom programu obuke i sertifikovanja”
2. Prezentacija rezultata upitnika koje su popunile zemlje učesnice
3. Pitanja za razgovor
4. Sledeći potrebni koraci i obaveze članova

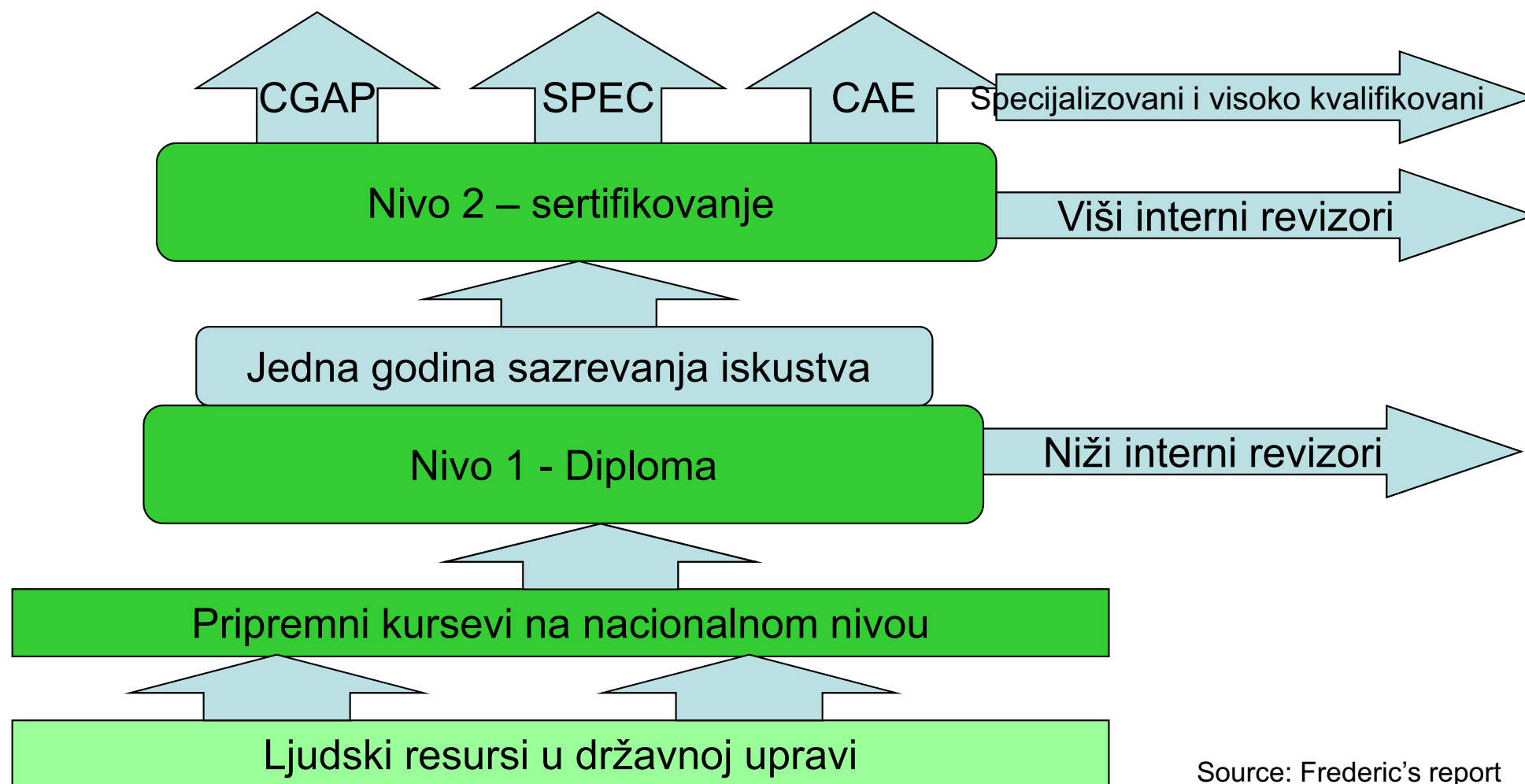

1. Izveštaj- Konsultantske usluge o Regionalnom programu obuke i sertifikovanja iternih revizora, Frédéric Chetcuti, april 2009. godine

- Poklapanje potreba i rešenja
 - Potrebe
 - Rešenja koja predlaže institut internih revizora i CIPFA
 - Još uvek postoji jaz koji treba popuniti
- Pokušaj da se nađe treći način
 - Konceptualna osnova
 - Predloženi model
 - Mere za izbegavanje potencijalnog konflikta interesa

1. Moguće rešenje: obuka, sertifikovanje i šema perspektiva za razvoj karijere

Source: Frederic's report
01/04/2009

1. Otvorena pitanja – potrebni dalji razgovori

- Elementi koje treba predvideti u izradi programa obuke i sertifikovanja:
 - Definicija potrebe koja zahteva dublju analizu
 - Jasna definicija misije interne revizije i obima aktivnosti
 - Potreba da se definiše značenje sertifikovanja
 - Sertifikaciono telo?
 - Važenje sertifikata?
 - Lokacija centra za razvoj?
 - Vlasništvo nad intelektualnim pravima i programima
 - Permanentna kontrola kvaliteta i ažuriranje programa obuke i sertifikovanja
 - Odnosi sa drugim planovima i programima
- Povezivanje rešenja i potreba :
 - IIR (CGAP) i CIPFA ne nude kompletna rešenja u svojim predlozima – nema prostora za prilagođavanje
 - Doprinos obukama na nacionalnom nivou
 - Program obuke i daljeg razvoja karijere

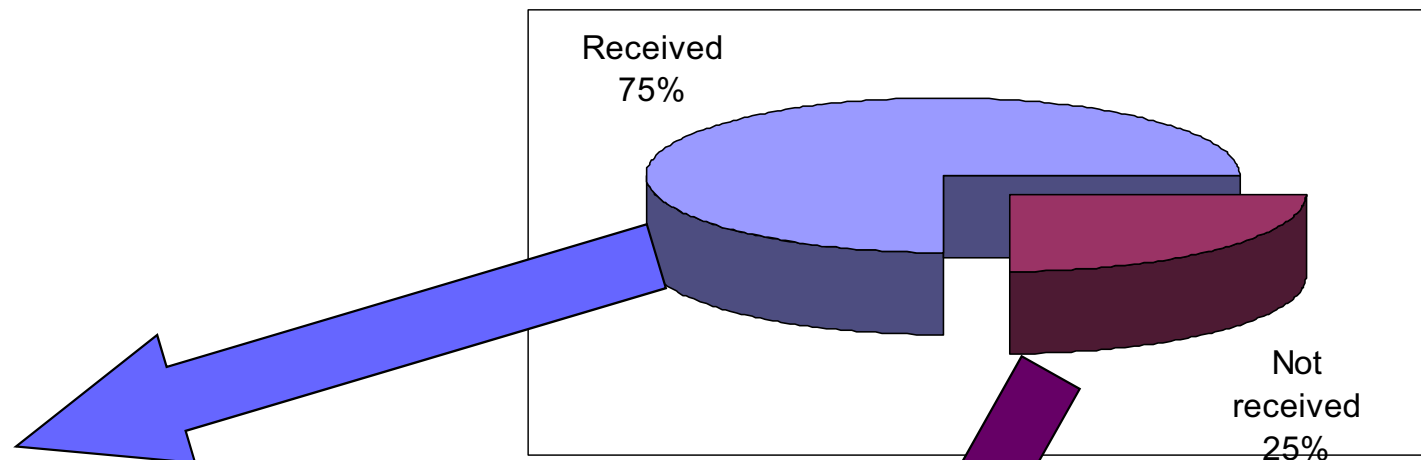
2. Ciljevi upitnika za zemlje članice

- Da se oceni:
 - Trenutna situacija u internoj reviziji u zemljama članicama PEM-PAL (Deo A. I Deo B.)
 - Trenutno stanje sistema obuka i sertifikovanja (Deo C)
 - Odgovori/komentari/mišljenja PEM-PAL zemalja o otvorenim pitanjima koja proističu iz Izveštaja – konsultatnski izveštaj o regionalnom programu obuke i sertifikovanja, koji je izradio Frédéric Chetcuti, u aprilu 2009. godine (Deo D)

2. Zemlje koje su odgovorile na upitnik

Albanija
Jermenija
Bugarska
Hrvatska
Gruzija
Kazahstan
Kosovo
Kirgistan
Makedonija
Moldavija
Crna Gora
Srbija
Tadžikistan
Ukrajina
Uzbekistan

Azerbejdžan
Belorusija
Federacija Bosne i Hercegovine
(samo 4. deo)
Rumunija
Turska

2. Rezultati upitnika (1/4)

<p>39. Da li ste zadovoljni izveštajem i načinom na koji su prezentovane informacije u njemu?</p>	<p>40% Da 33% Uglavnom 27% Ne, moje primedbe na izveštaj su:</p>
<p>40. Da li postoji jasna definicija misije i obuhvata aktivnosti interne revizije there u vašoj zemlji? (videti poglavlje 3.1.1.)</p>	<p>73% Da 27% Ne</p>
<p>41. Kakva su vam očekivanja u pogledu budućih aktivnosti koje bi zadovoljile potrebe vaše zemlje? (oba odgovora su moguća)</p>	<p>13% a) samo kreiranje osnove novog sistema izradom plana i obezbeđivanjem novog profesionalog sistema izrade programa obuke za nukleuse u zemljama, koji će u naknadnim fazama biti zaduženi za dalje poučavanje; 67% b) ili da, takođe, održava zajednicu prakse posle početka 27% bez odgovora</p>
<p>42. Kakav je sistem, koji se odnosi na budući pravni okvir uspostavljen u vašoj zemlji?</p>	<p>7% a) sertifikovanje vrši međunarodno priznato telo/institucija, 13% b) sertifikovanje je rezultat procesa obuke, 60% c) sertifikovanje vrši ovlašćeno telo, kao što je Centralna jedinica za harmonizaciju (CJH) 20% d) u ovoj oblasti se ništa ne planira</p>

2. Rezultati upitnika (2/4)

43. Da li bi, po vašem mišljenju, validnost sertifikovanja trebalo da bude ograničena u smislu obuhvata i trajanja? (videti poglavlje 3.3.)	67% Da 33% Ne
44. Lokacija centra za razvoj: koji model bi po vašem mišljenju bio najpodesniji za vašu zemlju? (videti poglavlje 3.4)	27% Centralizovani model 33% polu – centralizovani model 20% potpuno decentralizovani model 20% bez odgovora
45. Da li bi vaša zemlja bila u mogućnosti da snosi troškove intelektualnih prava i programa? (videti poglavlje 3.5)	13% Da 87% Ne
46. Da li vidite neke probleme u međusobnim vezama sa drugim planovima i programima? (videti poglavlje 3.7)	20% Da, u sledećoj oblasti: 80% Ne
47. Da li smatrate da bi trebalo obaviti testiranje pre nego što se stekne profesionalno zvanje?	80% Da 20% Ne

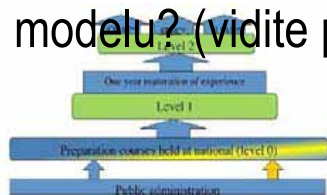
2. Rezultati upitnika (3/4)

48. Da li smatrate da bi trebalo izvršiti testiranje na kraju svakog nivoa?	67% Da 33% Ne
49. Da li ste zadovoljni sadržajem nivoa 1 i 2? (videti poglavlje 4.1.3.2.)	60% Da 40% Ne, trebalo bi izvršiti sledeće izmene:
50. Koji bi, po vašem mišljenju, trebalo da budu zajednički elementi?	33% a) istu viziju i potpuno usklađen set alata od obuke na nivou 0 do sertifikovanja i dalje, u oblasti razvoja karijere, 47% b) zajedniču želju da optimizuju postojeće mogućnosti i iskoriste samo ono što bi trebalo da bude obuhvaćeno programom obuke i sertifikovanja 20% bez odgovora
51. Da li ste vi (ili neka druga insititucija u vašoj zemlji) u mogućnosti da obezbedite obuku na Nivou 0?	60% Da 33% Delimično, ne bismo mogli da obezbedimo sledeće elemente: 7% Ne

2. Questionnaire results (4/4)

<p>52. Da li ste u mogućnosti da utičete na političke i druge odluke visokog rukovodstva, u smislu daljeg unapređenja i implementacije PEMPAL-IA/CoP?</p>	<p>33% Da 20% Delimično, ali bi mi trebala pomoć od: 47% Ne, ništa se ne može učiniti</p>
<p>53. Da li već imate trenere u oblasti interne revizije?</p>	<p>47% Da, imamo trenere. 53% Ne</p>
<p>54. Da li možete da vidite vašu zemlju u predloženom modelu? (vidite poglavlje 5.2.)?</p>	<p>47% Da 33% Delimično 20% Ne</p>
<p>55. Da li mislite da bi trebalo izvršiti razdvajanje različitih zadataka: obuke i ispitivanja?</p>	<p>67% Da 33% Ne</p>

3. Diskusija o spornim i otvorenim pitanjima

- Da li možete da vidite svoju zemlju u predloženom modelu (vidite slajd 21)?
- Koji bi, po vašem mišljenju, trebalo da budu zajednički elementi u svim zemljama?
- Da li ste u mogućnosti da utičete na političke i druge odluke visokog rukovodstva, u smislu daljeg unapređenja i implementacije PEMPAL-IA/CoP?
- Lokacija centra za razvoj?

4. Naredni mogući koraci i obaveze članova

- Kakva su vam očekivanja od budućih aktivnosti, šta mislite da bi moglo da zadovolji potrebe vaše zemlje
- Drugo:
 - Problemi
 - Pitanja
 - Rešenja

